

Mimořádný karanténní příspěvek (tzv. izolačka), jeho výše a odečet od pojistného

V souladu se zákonem č. 121/2021 Sb., o mimořádném příspěvku zaměstnanci při nařízené karanténě, přísluší zaměstnancům při splnění zákonných podmínek mimořádný příspěvek při nařízené karanténě (dále jen „karanténní příspěvek“, resp. „příspěvek“). Příspěvek zaměstnancům vyplatí jejich zaměstnavatel. Zaměstnavatelé tyto příspěvky odečtou od pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen „pojistné“).

Kdo má na karanténní příspěvek nárok?

Příspěvek přísluší zaměstnanci, kterému byla nařízena karanténa z důvodu infekčního onemocnění (Covid-19 nebo jiné).

Pro účely výše uvedeného zákona se za karanténu považuje také izolace podle zákona o ochraně veřejného zdraví. Karanténa s navazující izolací se považuje za jednu sociální událost.

Karanténou se rozumí oddělení zdravé fyzické osoby (tj. osoby bez příznaků), která byla během inkubační doby ve styku s infekčním onemocněním nebo pobývala v ohnisku nákazy, od ostatních fyzických osob s cílem zabránit přenosu infekčního onemocnění v období, kdy by se toto onemocnění mohlo šířit.

Izolací se rozumí oddělení fyzické osoby, která onemocněla infekční nemocí nebo jeví příznaky tohoto onemocnění, od ostatních fyzických osob. Podmínky izolace musí s ohledem na charakter přenosu infekce zabránit jejímu přenosu na jiné fyzické osoby, které by mohly infekční onemocnění dále šířit.

Bližší informace, jak se zaměstnavatel dozví, že jeho zaměstnanci byla nařízena karanténa nebo izolace a využití eNeschopenky, naleznete [zde](#).

Příspěvek přísluší zaměstnanci, kterému podle zákoníku práce vznikl z důvodu nařízené karantény nárok na náhradu mzdy, platu nebo odměny z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr (dále jen „náhrada příjmu“). Nárok na příspěvek

se posuzuje z každého zaměstnání samostatně (tedy i v případě více pracovněprávních vztahů u jednoho zaměstnavatele).

Příspěvek přísluší také některým dalším osobám, které jsou účastny nemocenského pojištění jako zaměstnanci (např. státní zaměstnanci) a mají v době nařízené karantény nárok na snížený plat nebo sníženou odměnu podle jiného právního předpisu (zákona č. 234/2014 Sb., zákona č. 236/1995 Sb., zákona č. 128/2000 Sb., zákona č. 129/2000 Sb. a zákona č. 131/2000 Sb.).

Příspěvek však nepřísluší zaměstnanci, kterému byla nařízena karanténa v období do 5 dnů ode dne návratu ze zahraničí (s výjimkou pracovních a služebních cest) – vychází se z toho, že karanténa byla zaměstnanci nařízena v příčinné souvislosti s jeho zahraničním pobytem. Zaměstnanci nicméně v takové situaci nadále přísluší náhrada příjmu či snížený plat nebo odměna. Zaměstnavatelům lze doporučit, aby v tomto směru své zaměstnance poučili, a v případě nařízení karantény opatřili prohlášení zaměstnance, že v období 5 dnů před nařízením karantény se zaměstnanec nevrátil ze zahraničí.

Ke dni účinnosti zákona č. 121/2021 Sb. platilo ochranné opatření Ministerstva zdravotnictví ze dne 26. 2. 2021, č. j. MZDR 20599/2020-60-MIN/KAN), podle kterého se určeným osobám nařizuje povinnost informovat zaměstnavatele o cestách přesahujících 12 hodin do zemí se středním, vysokým a velmi vysokým rizikem výskytu onemocnění COVID-19 a současně se nařizuje zamezit vstup těchto osob na všechny provozovny a pracoviště zaměstnavatele, pokud tyto osoby současně nepředloží zaměstnavateli nebo koncovému uživateli, pro něhož vykonávají práci, negativní výsledek antigenního či RT-PCR testu. Od 19. 3. 2021 bylo toto ochranné opatření nahrazeno ochranným opatřením Ministerstva zdravotnictví ze dne 15. 3. 2021, č. j. MZDR 20599/2020-63-MIN/KAN).

Zaměstnanci přísluší příspěvek za každý kalendářní den, nejdéle však po dobu prvních 14 kalendářních dnů trvání nařízené karantény. Pokud zaměstnanci byla nařízena karanténa 1. 3. 2021 a později, přísluší mu příspěvek od prvního dne trvání karantény. Zaměstnanci, kterému byla nařízena karanténa před 1. 3. 2021, přísluší příspěvek od 5. 3. 2021 (datum nabytí účinnosti zákona č. 121/2021 Sb.; přechodné ustanovení § 11 na tyto případy nedopadá) do konce nařízené karantény nebo do 14. kalendářního dne trvání nařízené karantény (přičemž pokud prvních 14 kalendářních dnů nařízené karantény uplynulo před 5. 3. 2021 nebo před tímto datem skončila karanténa, zaměstnanci příspěvek nepřísluší).

Příklad č. 1: Zaměstnanci byla nařízena karanténa a izolace celkem na 20 dnů od 3. 3. 2021 do 22. 3. 2021. Zaměstnanec má nárok na příspěvek za prvních 14 kalendářních dnů trvání karantény, tj. od 3. 3. 2021 do 16. 3. 2021. Od 15. kalendářního dne trvání (tj. od 17. 3. 2021) přísluší zaměstnanci nemocenské.

Příklad č. 2: Zaměstnanci byla nařízena karanténa (izolace) na 20 dní od 23. 2. 2021 do 14. 3. 2021. Zaměstnanec má nárok na příspěvek od 5. 3. 2021 (datum nabytí účinnosti zákona č. 121/2021 Sb.; přechodné ustanovení § 11 na tento případ nedopadá, protože karanténa byla nařízena před 1. 3. 2021) do 8. 3. 2021 (14. kalendářní den od nařízení karantény), tj. za 4 kalendářní dny. Od 15. kalendářního dne trvání (tj. od 9. 3. 2021) přísluší zaměstnanci nemocenské.

Příklad č. 3: Zaměstnanci byla nařízena karanténa (izolace) na 10 dnů od 22. 2. 2021 do 3. 3. 2021. Zaměstnanec nárok na příspěvek nemá, neboť jeho karanténa skončila před 5. 3. 2021 (datum nabytí účinnosti zákona č. 121/2021 Sb.; přechodné ustanovení § 11 na tento případ nedopadá, protože karanténa byla nařízena před 1. 3. 2021).

Ze zákona trvá nárok na příspěvek nejdéle do 30. 4. 2021.

Příklad č. 4: Zaměstnanci byla nařízena karanténa (izolace) na 14 dní od 26. 4. 2021 do 9. 5. 2021. Zaměstnanec má nárok na příspěvek za období od 26. 4. 2021 do 30. 4. 2021, tj. za 5 kalendářních dnů.

Jaká je výše příspěvku?

Příspěvek zaměstnanci přísluší za každý kalendářní den, nejdéle však za dobu prvních 14 kalendářních dnů trvání nařízené karantény, ve výši 370 Kč. Pokud by ale součet příspěvku a náhrady příjmu přesáhl 90 % průměrného výdělku za odpovídající počet zameškaných hodin, příspěvek se o tento rozdíl sníží. Čili zaměstnanci přísluší příspěvek nejvýše v takové výši, která společně s náhradou příjmu činí 90 % průměrného výdělku za odpovídající počet zameškaných hodin za celou dobu trvání karantény, resp. prvních 14 kalendářních dnů jejího trvání (pokud byla karanténa nařízena před 1. 3. 2021, zohledňují se jen zameškané hodiny ve dnech, za které přísluší karanténní příspěvek, tj. od 5. 3. do dne uplynutí prvních 14 kalendářních dnů).

Průměrný výdělek se zjistí jako průměrný hodinový výdělek a určuje se z hrubé mzdy (platu, odměny) zúčtované k výplatě zaměstnanci v rozhodném období a z doby odpracované v rozhodném období. Rozhodným obdobím je kalendářní čtvrtletí, které předchází kalendářnímu čtvrtletí, ve kterém je průměrný výdělek

stanoven pro uspokojení nároků zaměstnance. V březnu 2021 bude průměrný výdělek zjištěn za rozhodné období říjen 2020 až prosinec 2020, v dubnu 2021 bude průměrný výdělek zjištěn za rozhodné období leden 2021 až březen 2021. Pokud je karanténa (izolace) nařízena v březnu 2021 a prvních 14 kalendářních dnů jejího trvání končí až v dubnu 2021, je potřeba částku odpovídající 90 % průměrného výdělku za odpovídající počet zameškaných hodin stanovit za celou tuto dobu (za zameškané hodiny v březnu i za zameškané hodiny v dubnu) – konkrétní postup je uveden níže v příkladu č. 7. Vypočítaný příspěvek je potřeba zaokrouhlit na celé koruny směrem dolů (pokud by se zaokrouhlil směrem nahoru, součet náhrady mzdy a příspěvku by přesáhl 90 % průměrného výdělku za zameškané hodiny).

Příklad č. 5: Zaměstnanci je nařízena na 14 dní karanténa – od 10. 3. 2021 do 23. 3. 2021. Zaměstnanec má pravidelně rozvrženou pracovní dobu od pondělí do pátku, 8 hodin denně. Jeho průměrný hodinový výdělek pro 1. čtvrtletí 2021 činí 154,30 Kč. Zaměstnanci přísluší náhrada mzdy při nařízené karanténě za pracovní dny (tj. za dny 10., 11., 12., 15., 16., 17., 18., 19., 22. a 23. března 2021), tedy celkem za 10 dnů (80 zameškaných hodin) v celkové výši 6 666 Kč. Karanténní příspěvek ve výši 370 Kč za každý kalendářní den (14 dnů) by celkově činil 5 180 Kč ($370 * 14$). Součet náhrady mzdy (6 666 Kč) a karanténního příspěvku (5 180 Kč) činí 11 846 Kč. Částka odpovídající 90 % průměrného výdělku za odpovídající počet zameškaných hodin se vypočte následujícím způsobem: $0,9 * 80$ (počet zameškaných hodin) * 154,30 (průměrný hodinový výdělek) = 11 109,60 Kč. Příspěvek se sníží o rozdíl mezi oběma hodnotami (tedy o částku 736,40 Kč) a bude činit pouze 4 443,60 Kč, po zaokrouhlení 4 443 Kč (zaokrouhlit lze pouze směrem dolů).

Příklad č. 6: Stejně zadání jako v předchozím příkladu, jen průměrný hodinový výdělek činí 320,70 Kč. Náhrada mzdy za 10 pracovních dní činí 12 065 Kč, karanténní příspěvek za 14 kalendářní dní činí 5 180 Kč ($370 * 14$). Součet náhrady mzdy a příspěvku činí 17 245 Kč, což je méně, než 90 % průměrného výdělku za odpovídající počet zameškaných hodin (23 090,40 Kč). Celková výše příspěvku tedy činí 5 180 Kč.

Příklad č. 7: Zaměstnanci je nařízena karanténa na 14 dní od 22. 3. 2021 do 4. 4. 2021. Zaměstnanec má pravidelně rozvrženou pracovní dobu od pondělí do pátku 8 hodin denně. Jeho průměrný hodinový výdělek pro 1. čtvrtletí 2021 činí 151,20 Kč a průměrný hodinový výdělek pro 2. čtvrtletí 2021 činí 140,50 Kč.

Vždy je potřeba posuzovat celkovou výši příspěvku za celou dobu karantény (izolace), resp. za prvních 14 kalendářních dnů jejího trvání, tzn. za březnové i dubnové dny karantény (izolace), ve vztahu k celkové částce 90 % průměrného výdělku za odpovídající počet zameškaných hodin za stejné období. To znamená, že zaměstnavatel bude v těchto případech postupovat následovně. Za měsíc březen 2021 zaměstnanci přísluší náhrada mzdy za 8 pracovních dnů (celkem 5 226 Kč) a karanténní příspěvek za 10 kalendářních dnů ($10 * 370 = 3 700$ Kč). Protože však součet náhrady mzdy a příspěvku (8 926 Kč) přesahuje 90 % průměrného výdělku za odpovídající počet zameškaných hodin (8 709,12 Kč), příspěvek se o 216,88 Kč sníží a za březen 2021 bude činit 3 483,12 Kč, po zaokrouhlení 3 483 Kč. Tento příspěvek bude zaměstnanci zúčtován do března 2021 „zálohově“, celková výše příspěvku za celou dobu karantény (izolace) může být zjištěna až po skončení karantény (izolace) nebo po uplynutí prvních 14 kalendářních dnů trvání karantény (izolace) v dubnu 2021.

Za měsíc duben 2021 bude zaměstnanci zúčtována zbývající část příspěvku za celou dobu karantény (izolace). Zaměstnavatel stanoví náhradu mzdy, která v dubnu 2021 zaměstnanci přísluší za 1 pracovní den – čtvrtek 1. 4. 2021 a 1 svátek – pátek 2. 4. 2021 (celkem 1 214 Kč) a 90 % průměrného výdělku za odpovídající počet zameškaných hodin (2 023,20 Kč). Částku 90 % průměrného výdělku za březen 2021 (8 709,12 Kč) a částku 90 % průměrného výdělku za duben 2021 (2 023,20 Kč) sečte a celková částka za březen a duben 2021 tedy činí 10 732,32 Kč. Od této částky zaměstnavatel odečte celkovou náhradu mzdy, která zaměstnanci přísluší za březen a duben 2021 (5 226 Kč + 1 214 Kč = 6 440 Kč) a karanténní příspěvek zúčtovaný do března 2021 (3 483 Kč). Výsledná částka 809,32 Kč, po zaokrouhlení 809 Kč, je karanténním příspěvkem, který bude zaměstnanci zúčtován do dubna 2021..

Celkový příspěvek za celou dobu karantény bude činit 4 292 Kč (3 483 Kč + 809 Kč).

Pro orientační výpočet výše příspěvku lze využít kalkulačku Ministerstva práce a sociálních věcí
(https://www.mpsv.cz/documents/20142/1443715/Kalkulacka_Izolacka_prelom_brezen_duben.xlsx/79960f0f-480f-39ee-fd18-f91864c68fb2).

Podléhá příspěvek povinným odvodům a exekuci?

Příspěvek je osvobozen od daně z příjmu, a proto se nezahrnuje ani do vyměřovacího základu zaměstnance pro placení pojistného na sociální zabezpečení ani pro placení pojistného na veřejné zdravotní pojištění.

Příspěvek nelze postihnout výkonem rozhodnutí ani exekucí.

Jak zaměstnavatel odečte příspěvky od pojistného?

Částku, kterou zaměstnavatel zúčtoval zaměstnancům na příspěvku, má nárok odečíst od pojistného, které je povinen odvést příslušné okresní správě sociálního zabezpečení, Pražské správě sociálního zabezpečení a Městské správě sociálního zabezpečení Brno (dále jen „OSSZ“).

Zaměstnavatel uplatňuje odečet příspěvků od pojistného na předepsaném tiskopisu **Přehled o výši pojistného**, na kterém zároveň vykáže údaj o počtu zaměstnanců, za které tento odečet uplatňuje (bez ohledu na počet úvazků u zaměstnavatele a bez ohledu na počet případů karantény v daném měsíci), a také úhrn příspěvků, které od pojistného odečítá. Pokud příspěvky zaměstnavatel nezaokrouhlil v jednotlivých případech, zaokrouhlí na celé koruny úhrn příspěvků odečítaných od pojistného. Na Přehledu o výši pojistného je možné vykázat pouze částky v korunách (bez desetinných míst).

Za tím účelem byl uvedený tiskopis, jeho interaktivní podoba i příslušná datová věta upraveny. Interaktivní formulář i tiskopis ve formátu PDF jsou přístupné na [ePortálu ČSSZ](#). Aby tento předepsaný tiskopis nebyl zbytečně měněn několikrát v průběhu jednoho roku, zůstane tato verze (pokud nedojde k jiné legislativní změně, kterou by bylo nutné do tiskopisu promítnout) v platnosti až do konce roku 2021 (ještě pro kalendářní měsíc prosinec 2021). Tím bude také zajištěno, že v případě prodloužení tohoto opatření nebudou potřeba další úpravy tiskopisu, interaktivního formuláře ani datové věty. Zaměstnavatelé na přehledu za kalendářní měsíce, za které neodečítají od pojistného karanténní příspěvky, nebo jejich odečet již není možný, vykáží v sekci C. přehledu nulový počet zaměstnanců a nulovou výši úhrnu karanténních příspěvků.

Odečet od pojistného je možný za následujících podmínek:

- Zaměstnavatel má nárok na odečet příspěvku od pojistného odváděného za kalendářní měsíc pouze tehdy, pokud příspěvek vyplatí zaměstnanci nejpozději do konce druhého kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém příspěvek od pojistného odečetl.

Příklad č. 8: Zaměstnavatel zúčtoval zaměstnanci příspěvek do března 2021 a tento příspěvek odečetl od pojistného na Přehledu o výši pojistného za měsíc březen 2021. Přehled za březen 2021 má zaměstnavatel povinnost předložit příslušné OSSZ ve lhůtě splatnosti pojistného, tj. od 1. do 20. dubna 2021, čili fakticky odečet od pojistného realizuje v dubnu 2021. Nárok na odečet má zaměstnavatel za předpokladu, že předmětný příspěvek vyplatí zaměstnanci nejpozději do 30. 6. 2021. V opačném případě zaměstnavatel nárok na odečet od pojistného nemá a částka, o kterou pojistné snížil, je dlužným pojistným, ze kterého je povinen zaměstnavatel platit penále.

- Nárok na odečet od pojistného zaměstnavatel může uplatnit nejpozději do 3 kalendářních měsíců po skončení karantény.

Příklad č. 9: Pokud skončí karanténa (izolace) zaměstnanci např. 10. 5. 2021, zaměstnavatel musí nárok uplatnit – příspěvek uvedeného zaměstnance od pojistného odečíst – nejpozději do 31. 8. 2021 (zaměstnanec má však na příspěvek nárok naposledy za 30. 4. 2021). Z uvedeného vyplývá, že odečet může zaměstnavatel uplatnit nejpozději na přehledu za měsíc červenec 2021 (přehled za srpen 2021 předkládá zaměstnavatel nejdříve 1. 9. 2021).

Pozn.: Není vyloučeno, že karanténa bude nařízena před 1. 5. 2021 a navazující izolace skončí až v červnu 2021. V takovém případě může zaměstnavatel odečet od pojistného na přehledu uplatnit až do 30. 9. 2021.

Bude-li úhrn karanténních příspěvků, které zaměstnavatel od pojistného za konkrétní kalendářní měsíc odečítá, vyšší než celkové pojistné (pojistné za zaměstnance + pojistné za zaměstnavatele), bude na přehledu vykázána částka pojistného k úhradě v záporné hodnotě. V takovém případě se tato částka považuje za přeplatek na pojistném a Přehled o výši pojistného se považuje za žádost o vrácení tohoto přeplatku. Přeplatek bude zaměstnavateli vrácen, pokud není jiného splatného závazku vůči OSSZ nebo ČSSZ. K výše uvedené situaci může dojít zejména v případech, kdy bude karanténa nařízena většímu počtu zaměstnanců zaměstnavatele.

V souladu s § 7 zákona č. 121/2021 Sb. se ve věcech pojistného, pokud není v tomto zákoně stanoveno jinak, postupuje podle zákona č. 589/1992 Sb. a zákona č. 581/1991 Sb.

V případě, že zaměstnavatel odečte od pojistného vyšší částku, než která měla být odečtena, nebo pokud provede odečet, aniž byly splněny podmínky pro tento odečet, považuje se částka, o kterou bylo pojistné takto zkráceno, za dluh na

pojistném. Z dlužného pojistného je zaměstnavatel povinen platit penále ve výši 0,05 % za každý den prodlení.

Zaměstnanec je povinen uhradit zaměstnavateli částku odečtu od pojistného, pokud zaměstnavatel tento odečet provedl nesprávně v důsledku zaviněného jednání zaměstnance.

Aktualizováno dne 7. 4. 2021